

สภาพและปัญหาการจัดการความรู้ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
The Situations and Problems of Knowledge Management According to the Perceptions of the Administrators and Teachers under the Office of Angthong Primary Education Service Area

นางวัฒนา ทองกัญชร * อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ** ดร.วสัน ปูนผล ***

Mrs. WattanaThongkanchorn; Major Thesis advisor: Dr.Chalermchai Hankla; Dr.Wason Punphol

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการความรู้ (Knowledge Management, KM) ทั้ง 4 ด้านคือ 1) การแสวงหาความรู้ 2) การสร้างความรู้ 3) การจัดเก็บและการค้นคืนความรู้ และ 4) การถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาKM และ 2) เปรียบเทียบสภาพและปัญหาKM ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ผู้บริหารจำนวน 126 คน ครูจำนวน 188 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.891 และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t-test) การทดสอบเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบ รายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการจัดการความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการแสวงหาความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2) ปัญหาการจัดการความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหามากที่สุดคือด้านการสร้างความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3) ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการความรู้ เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่ง ที่ตั้งของสถานศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน ส่วนจำแนกตาม อายุ สถานภาพการสมรส วิทยฐานะ การอบรมเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ไม่แตกต่างกัน 4) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการความรู้ เมื่อจำแนกตาม ที่ตั้งของสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา อายุ สถานภาพการสมรส วิทยฐานะ ประสบการณ์ในตำแหน่ง การอบรมเกี่ยวกับการจัดการความรู้ และขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาประสิทธิภาพของผู้บริหารและครูในสังกัดที่ได้ทำการวิจัยต่อไป

Abstract

This research studies the situations and problems of knowledge management (KM) including four parts: 1) knowledge acquisition 2) knowledge creation 3) knowledge storage and retrieval and 4) knowledge transfer and utilization. The purposes of the study are 1) to study the situations and problems of KM and 2) to compare the situations and problems of KM according to the perceptions of the administrators and teachers under the Area Office of Elementary, Angthong. The samples used were 126 administrators and 188 teachers. The instrument used was a questionnaire created by the researcher. The analysis was done by calculating a percentage, mean, standard deviation, and F-test using one-way analysis of variance and Scheffe's Method.

The research findings are 1) the situations of KM has highest average is knowledge acquisition 2) the problems of KM has highest average is knowledge creation. 3) The comparison result of the difference knowledge management situation classified by position, educational background, work experience, school location, school size, and average accomplishment are difference while when classified by age, marital status, academic standing, and knowledge management training are not difference. 4) The comparison of problems in knowledge management overall) classified by school location, and average accomplishment are difference although classified by position, educational background, age, marital status, academic standing, work experience, knowledge management training, and school size are not difference. From the result, those were used to improving performance of administrators and teachers in the sampling area.

Keywords : Knowledge management, School administrator, Teacher

* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

wattana.ake@gmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี e-mail address ta_thepsatri@hotmail.com

*** อาจารย์พิเศษสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี e-mail address dr_wason@yahoo.com